

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISEN KULJETUSPALVELUN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Vammaispalvelulain (3.4.1987/380) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Pääperiaatteena on, että vammaisen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vammaispalvelulain mukaiset erityispalvelut täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Ne turvaavat vammaisen henkilön tarvitseman avun ja tuen tilanteissa, joissa yleiset palvelut eivät ole vammaiselle henkilölle sopivia.

Kuljetuspalvelua myönnettäessä otetaan huomioon hakijan yksilölliset tarpeet ja olosuhteet sekä hänen ikätasoaan vastaava osallistumismahdollisuus asiointi-, harrastus- ja virkistystoimintaan. Myöntämisperusteista voidaan poiketa harkinnalla yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalveluasetuksen 4–6 §:ien mukaan kuljetuspalveluja on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle siten, että hänellä on mahdollisuus suorittaa välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi vähintään 18 yhdensuuntaista jokapäiväiseen elämään kuuluvaa matkaa kuukaudessa. Asiointi- ja virkistysmatkoja voi käyttää neljä yhdensuuntaista matkaa ennakoon seuraavan kuukauden matkoista. Lainaaminen vähentää kyseisen kuukauden matkoja vastaavasti. Kuljetuspalvelumatkat voidaan myöntää myös vuositasolla määriteltynä, mikäli asiakkaan tarve matkoille on 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa tai vähemmän.

Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat ja lähikuntiin ulottuvat kuljetukset. Kuljetuspalvelumatkan lähtö- tai päätepisteen tulee olla omassa asuinkunnassa. Asiakas voi lisäksi käyttää kuljetuspalvelua lähikunnan sisällä tehtävään matkaan, mikäli se on tarkoituksenmukaisempaa asiakkaan kannalta eikä aiheuta lisäkustannuksia. Pirkanmaan hyvinvointialueella matkustusalueena pidetään asuinkuntaa ja sen rajanaapurikuntia. Matkustusalue on liitteenä. Hyvinvointialueelle kunnista siirtyneillä kuljetuspalveluasiakkailla matkustusalueena käytetään kuitenkin ao. kunnan aiemmin määrittelemää matkustusaluetta enintään kolmen vuoden siirtymäkauden ajan. Mikäli asiakkaan kuljetuspalvelupäätös tarkistetaan siirtymäkauden aikana, muutetaan matkustusalueeksi hyvinvointialueen määrittelemä liitteenä oleva matkustusalue.

Kuljetuspalvelumatkoja voidaan lisäksi myöntää toiminnallisiin lähikuntiin yksilöllisen harkinnan perusteella. Toiminnallista lähikuntaa määriteltäessä kohtuullisina voidaan pitää pääsääntöisesti enintään noin 50 km päähän ulottuvien matkojen kustannuksia.

Kuljetuspalveluna voidaan lisäksi myöntää yksittäisiä poikkeusmatkoja toiminnallisten lähikuntien ulkopuolelle. Matkoja voidaan myöntää yksilöllisellä harkinnalla erityisestä syystä silloin, kun julkisilla kulkuneuvoilla matkustaminen ei onnistu ja kun kustannukset ovat kohtuulliset. Tällaisia matkoja voivat olla esimerkiksi lähipiirin juhla- ja muistotilaisuudet.

Kuljetuspalvelua voidaan erillisellä päätöksellä myöntää käytettäväksi myös muussa kunnassa asiakkaan yksilöllisen tarpeen ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen. Yksittäisiä muulla paikkakunnalla tehtyjä taksimatkoja voidaan korvata kuitteja vastaan ilman erillistä päätöstä. Matkatarpeista tulee kuitenkin olla yhteydessä vammaispalvelutoimistoon hyvissä ajoin ennen matkan ajankohtaa. Nämä matkat vähennetään myönnettyistä matkoista. Asiakasmaksu määräytyy Nysse-alueen ulkopuolisen kilometritaulukon mukaisesti.

Tavanomaiseen taksipalveluun kuuluu avustaminen autoon nousemisessa ja sieltä poistumisesta sekä tarvittaessa sisätiloihin siirryttäessä. Asiakkaalla voi olla myös oma saattaja mukana. Pääsääntöisesti toinen kuljetuspalveluasiakas ei voi toimia toisen saattajana. Toisen kuljetuspalveluasiakkaan halutessa toimia saattajana hänen kykynsä toimia saattajana arvioidaan erikseen ja se merkitään asiakasprofiiliin.

Pirkanmaan hyvinvointialueella kuljetuspalvelut järjestetään matkojen yhdistelyn periaatteella. Järjestämistavasta voidaan poiketa ainoastaan vammasta tai sairaudesta johtuvasta erityisen perustellusta syystä silloin, kun se on välttämätöntä kuljetuspalvelun käytön mahdollistamiseksi. Tällöin asiakkaalle myönnetään kuljetuspalvelun toteutukseen liittyvä erityisoikeus, joita ovat tututaksioikeus, yksinkulkuoikeus ja saattajalisäoikeus. Päätökset, joissa asiakkaalle on myönnetty jokin yksilöllinen poikkeusoikeus, jatkuvat hyvinvointialueella päätöksen voimassaolon päättymiseen tai päätöksen tarkistamiseen asti. Taksin voi ottaa myös Tampereen rautatieaseman tai Tampereen linja-autoaseman taksitopalta, jossa niitä on läpi vuorokauden saatavilla.

Tuttutaksioikeus (oikeus käyttää tiettyä taksia kuljetuspalvelumatkojen toteutuksessa ja tilata matka suoraan autoilijalta) voidaan myöntää, kun vammaisella henkilöllä on vammasta tai sairaudesta johtuva erityinen avustamisen tarve tai kommunikaation erityistarpeita ja matkustaminen edellyttää taksinkuljettajalta erityisvalmiuksia ja asiakkaan tuntemista. **Yksinkulkuoikeus** voidaan myöntää, kun vammaisella henkilöllä on vammasta tai sairaudesta johtuva erityisen perustelu syy siihen, että hänen kyytiään ei voida yhdistellä. Peruste voi olla esimerkiksi oman tai muiden terveyden tai turvallisuuden vaarantuminen. **Saattajalisäoikeus** voidaan myöntää, jos asiakas tarvitsee kuljettajan apua tavanomaista taksipalvelua enemmän eikä asiakkaalla ole mukana omaa saattajaa kuljetuspalvelumatalla.

Työ- tai opiskelumatkoja myönnetään hakijan tarpeen mukaan palkkatyöhön ja päätoimiseen opiskeluun. Työ- ja opiskelumatkoja voidaan myöntää myös silloin, kun matkat tukevat vaikeavammaisen henkilön työllistymistä tai opiskelumahdollisuuksia. Työmatkat tehdään pääsääntöisesti asuinkunnassa tai lähikuntiin. Työmatkojen osalta on tapauskohtaisesti arvioitava, mikä on kuntalaisten tavanomainen työssäkäyntialue, ja miten edistetään vammaisten henkilöiden työllistymistä. Työssäkäyntialueeksi hyväksytään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettu työssäkäyntialue (80 km). Työmatkoina myönnetään yleensä matkat asunnosta työpaikkaan ja takaisin. Työmatkoina ei voida pitää työtehtäviin liittyviä työnantajan teettämiä matkoja esimerkiksi työpisteestä toiseen. Yrittäjätoiminnassa yrittäjät voivat saada verovähennyksenä vastaavat kulut.

PIRKANMAAN KUNNAT RAJAKUNTINEEN

liite

KUNTA	RAJAKUNNAT
Akaa	<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenlinna • Lempäälä • Urjala • Valkeakoski • Vesilahti
Hämeenkyrö	<ul style="list-style-type: none"> • Ikaalinen • Nokia • Sastamala • Ylöjärvi
Ikaalinen	<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenkyrö • Jämijärvi • Kankaanpää • Parkano • Sastamala • Ylöjärvi
Juupajoki	<ul style="list-style-type: none"> • Jämsä • Mänttä-Vilppula • Orivesi • Ruovesi
Kangasala	<ul style="list-style-type: none"> • Kuhmoinen • Lempäälä • Orivesi • Padasjoki • Pälkäne • Tampere • Valkeakoski
Kihniö	<ul style="list-style-type: none"> • Kurikka • Parkano • Seinäjoki • Virrat • Ylöjärvi
Kuhmoinen	<ul style="list-style-type: none"> • Jämsä • Kangasala • Luhanka • Orivesi • Padasjoki • Sysmä
Lempäälä	<ul style="list-style-type: none"> • Akaa • Kangasala • Pirkkala • Tampere • Valkeakoski • Vesilahti

Mänttä-Vilppula	<ul style="list-style-type: none"> • Juupajoki • Jämsä • Keuruu • Ruovesi • Virrat
Nokia	<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenkyrö • Pirkkala • Sastamala • Tampere • Vesilahti • Ylöjärvi
Orivesi	<ul style="list-style-type: none"> • Juupajoki • Jämsä • Kangasala • Kuhmoinen • Ruovesi • Tampere
Parkano	<ul style="list-style-type: none"> • Ikaalinen • Jämijärvi • Kankaanpää • Karvia • Kihniö • Kurikka • Ylöjärvi
Pirkkala	<ul style="list-style-type: none"> • Lempäälä • Nokia • Tampere • Vesilahti
Punkalaidun	<ul style="list-style-type: none"> • Huittinen • Humppila • Loimaa • Sastamala • Urjala
Pälkäne	<ul style="list-style-type: none"> • Hattula • Hämeenlinna • Kangasala • Padasjoki • Valkeakoski
Ruovesi	<ul style="list-style-type: none"> • Juupajoki • Mänttä-Vilppula • Orivesi • Tampere • Virrat • Ylöjärvi
Sastamala	<ul style="list-style-type: none"> • Huittinen • Hämeenkyrö • Ikaalinen • Kankaanpää • Kokemäki • Nokia • Pori

	<ul style="list-style-type: none"> • Punkalaidun • Ulvila • Urjala • Vesilahti
Tampere	<ul style="list-style-type: none"> • Kangasala • Lempäälä • Nokia • Orivesi • Pirkkala • Ruovesi • Ylöjärvi
Urjala	<ul style="list-style-type: none"> • Akaa • Forssa • Humppila • Hämeenlinna • Punkalaidun • Sastamala • Tammela • Vesilahti
Valkeakoski	<ul style="list-style-type: none"> • Akaa • Hattula • Hämeenlinna • Kangasala • Lempäälä • Pälkäne
Vesilahti	<ul style="list-style-type: none"> • Akaa • Lempäälä • Nokia • Pirkkala • Sastamala • Urjala
Virrat	<ul style="list-style-type: none"> • Alavus • Keuruu • Kihniö • Mänttä-Vilppula • Ruovesi • Seinäjoki • Ylöjärvi • Ähtäri
Ylöjärvi	<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenkyrö • Ikaalinen • Kihniö • Nokia • Parkano • Ruovesi • Tampere • Virrat